

MUNICIPIUL SUCEAVA

B-dul 1 Mai nr. 5A, cod: 720224

www.primariasv.ro, primsv@primariasv.ro

Tel: 0230-212696, Fax: 0230-520593

PROIECT

HOTĂRÂRE

**privind conferirea post-mortem a titlului de
„Cetățean de Onoare al Municipiului Suceava”, domnului Ion Paranici**

Consiliul Local al Municipiului Suceava,

Având în vedere referatul de aprobare al domnului Primar Ion Lungu și al domnului consilier local Ioan-Dan Cușnir, înregistrat sub nr. 29830/08.09.2021, raportul Serviciului autorizare activități comerciale, înregistrat sub nr. 29831/08.09.2021 și avizul Comisiei de învățământ, relații externe, sănătate, protecția mediului, familie, cultură, culte și protecție socială;

În baza prevederilor Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Suceava nr. 110/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea titlului de „Cetățean de Onoare al Municipiului Suceava”;

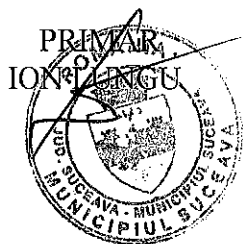
În temeiul dispozițiilor art. 129 alin. (13), art. 139 alin. (1) și art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ.

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Se conferă post-mortem titlul de „Cetățean de Onoare al Municipiului Suceava”, domnului Ion Paranici.

Art. 2. Primarul municipiului Suceava, prin aparatul de specialitate, va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

INIȚIATORI

CONSILIER LOCAL
IOAN-DAN CUȘNIR

AVIZAT,

SECRETAR GENERAL
AL MUNICIPIULUI SUCEAVA
IOAN CIUTAC

REFERAT DE APROBARE

privind conferirea post-mortem a titlului de
„Cetățean de Onoare al Municipiului Suceava”, domnului Ion Paranici

În conformitate cu prevederile art. 129 alin. (13) din Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ:

„ (13) Consiliul local poate conferi persoanelor fizice române sau străine cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al comunei, orașului sau municipiului, în baza unui regulament propriu. Prin acest regulament se stabilesc și condițiile retragerii titlului conferit. Acest regulament poate fi parte integrantă a statutului unității administrativ-teritoriale.”

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) lit. a) și b) din Regulamentul privind acordarea titlului de „Cetățean de onoare al municipiului Suceava” – aprobat prin H.C.L. nr. 110/2010, acest titlu se poate acorda:

„a) unor înalte personalități științifice, culturale, sportive și politice care, prin activitatea lor socio-profesională, au contribuit la realizarea unor legături științifice, culturale sau economice cu efecte favorabile municipiului Suceava;

b) celor care, prin activitatea lor cotidiană, creează în țară sau peste hotare o imagine deosebită municipiului și României, având ca rezultate realizarea unor puternice legături economico-sociale sau de altă natură, în beneficiul cetățenilor comunității respective”.

În temeiul prevederilor art. 3 alin. (2) din Regulamentul menționat mai sus, titlul de „Cetățean de onoare al Municipiului Suceava” se poate acorda atât în timpul vieții persoanei în cauză, cât și post-mortem.

În conformitate cu dispozițiile art. 7 din același act normativ, documentele necesare pentru promovarea propunerii de conferire a titlului sunt: proiectul de hotărâre, expunerea de motive a inițiatorului, raportul serviciului de specialitate, curriculum vitae sau nota de informare/prezentare a biografiei, activității persoanei propuse și acordul persoanei în cauză, după caz.

Născut la data de 26 martie 1937, în satul Tișăuți, comuna Ipotești, Județul Suceava, Ion Paranici este un om de cultură, poet și gazetar cunoscut în zona Sucevei.

Nume emblematic al gazetăriei sucevene, Ion Paranici a absolvit, Liceul „Ștefan cel Mare” din Suceava și apoi Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași (Secția limba și literatura română), în 1961. Se poate spune că a făcut istorie în presa suceveană și că personalitatea sa se leagă de longeviva șefie la cotidianul „Zori noi” (1972-1989) și apoi, încă nouă ani, până la pensionare, la „Crai nou” (1989-1998).

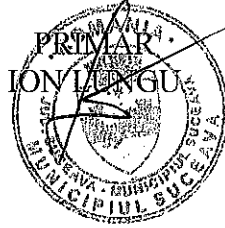
Ion Paranici a fost membru al *Societății Scriitorilor Bucovineni* și al *Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România*.

Pentru creațiile sale poetice și publicistice a fost distins cu numeroase premii și diplome, dintre care menționăm: Diploma de Excelență pentru contribuția adusă la stimularea creației literare sucevene, acordată în anul 2001 de către *Societatea Scriitorilor Bucovineni*; Premiul *Fundației Culturale a Bucovinei* pe anul 2001 pentru poezie, pentru volumul *Fiecare zi e o pasăre împușcată*; Premiul pentru publicistică literară acordat de *Fundația Culturală a Bucovinei* pentru volumul *Lumea din preajmă* (2007); Diploma „Opera Omnia”, din partea

Consiliului Județean Suceava (martie 2012); „Diplomă de Excelență” pentru remarcabila contribuție la afirmarea presei bucovinene din partea Redacției ziarului *Crai nou* (martie 2012); Diploma pentru acordarea titlului de „Cetățean de onoare al presei sucevene” din partea *Monitorului de Suceava* (martie 2012); Titlul de „Senior al Scrisului Sucevean” din partea Editurii *Mușatinii* (martie 2012); „Diploma de merit” pentru contribuția prestigioasă la revigorarea culturală și spirituală a Bucovinei, acordată de Consiliul Județean Suceava (octombrie 2012). În fine, în anul 2015 primea Premiul *Opera Omnia* din partea *Societății Scriitorilor Bucovineni*, iar în 2017, sărbătorit pentru prodigioasa carieră jurnalistică, era încoronat cu *Premiul de Excelență* al Fundației Culturale a Bucovinei.

Față de cele prezentate mai sus, vă propun adoptarea proiectului de hotărâre în forma redactată și prezentată alăturat.

INIȚIATORI:

CONSILIER LOCAL
IOAN-DAN CUȘNIR

MUNICIPIUL SUCEAVA

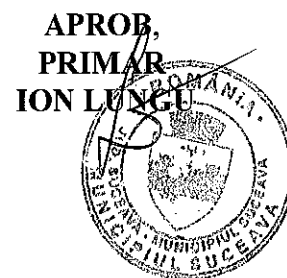
B-dul 1 Mai nr. 5A, cod: 720224

www.primariasv.ro, primsv@primariasv.ro

Tel: 0230-212696, Fax: 0230-520593

Serviciul autorizare activități comerciale

Nr. 29831/08.09.2021

R A P O R T
al serviciului de specialitate

În temeiul prevederilor art. 129 alin. (13) din Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ:

”(13) Consiliul local poate conferi persoanelor fizice române sau străine cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al comunei, orașului sau municipiului, în baza unui regulament propriu. Prin acest regulament se stabilesc și condițiile retragerii titlului conferit. Acest regulament poate fi parte integrantă a statutului unității administrativ-teritoriale.”

În baza prevederilor art. 3 alin. (1) lit. a), și b) din Regulamentul privind acordarea titlului de „Cetățean de onoare al Municipiului Suceava” – aprobat prin H.C.L. nr. 110/2010, acest titlu se poate acorda:

” a) unor înalte personalități științifice, culturale, sportive și politice care, prin activitatea lor socio-profesională, au contribuit la realizarea unor legături științifice, culturale sau economice cu efecte favorabile municipiului Suceava;

b) celor care, prin activitatea lor cotidiană, creează în țară sau peste hotare o imagine deosebită municipiului și României, având ca rezultate realizarea unor puternice legături economico-sociale sau de altă natură, în beneficiul cetățenilor comunității respective”.

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (2) din Regulamentul menționat mai sus, titlul de „Cetățean de onoare al Municipiului Suceava” se poate acorda atât în timpul vieții persoanei în cauză, cât și post-mortem.

În conformitate cu dispozițiile art. 7 din același act normativ, documentele necesare pentru promovarea propunerii de conferire a titlului sunt: proiectul de hotărâre, expunerea de motive a inițiatorului, raportul serviciului de specialitate, curriculum vitae sau nota de informare/prezentare a biografiei, activității persoanei propuse și acordul persoanei în cauză, după caz.

Personalitate inconfundabilă a culturii bucovinene, Ion Paranici este cunoscut ca poet, jurnalist, publicist și ca ”evocator evlavios al spiritului românesc din Bucovina”.

A fost redactor-șef al publicației ”Zori noi” între anii 1972-1989 și apoi, încă nouă ani, până la pensionare, la „Crai nou” (1989-1998).

A publicat volume de versuri: *Țara de Sus* (volum colectiv, 1956); *Trepte Lirice* (volum colectiv – 1964); *Rezonanțe* (volum colectiv – 1965); *Vă sunt anotimp* (1999); *Fiecare zi e o pasăre împușcată* (1999); *Cerneala căzută pe gânduri* (2007); *Drum prin insomnia* (2015); *Mersul înserării* (2016) și volumele de publicistică *Lumea din preajmă* (2007) și *Din cele câte au fost* (2013).

I s-au conferit numeroase premii și distincții, dintre care amintim:

- Diploma de Excelență a Societății Scriitorilor Bucovineni pentru contribuția adusă la stimularea creației literare sucevene (2001), acordată de Societatea Scriitorilor Bucovineni;
- Premiul și Diploma *Opera Omnia* din partea Consiliului Județean Suceava (2012);

- Diplomă de Excelență pentru remarcabila contribuție la afirmarea presei bucovinene din partea Redacției ziarului *Crai Nou* (2012);
- Titlul de Senior al Scrisului Sucevean din partea Editurii Mușatinii (2012);
- Premiul *Opera Omnia* al Societății Scriitorilor Bucovineni (2015);
- Premiul de excelență al Fundației Culturale a Bucovinei, pentru o carieră jurnalistică de valoare, realizată cu profesionalism și dăruire (2017) ș.a.

Având în vedere prevederile H.C.L. nr. 110/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea titlului de „Cetățean de Onoare al Municipiului Suceava” și cele anterior menționate, considerăm legal și oportun să i se confere post-mortem titlul de „Cetățean de Onoare al Municipiului Suceava”, domnului Ion Paranici.

Șef serviciu,
Amarjei Ileana

Stimate domnule Primar Ion Lungu,

Am primit cu deosebită deschidere vestea inițierii de către dumneavoastră și de către consilierul local Ioan-Dan Cușnir a unui proiect de hotărâre privind acordarea, post-mortem, a titlului de „Cetățean de onoare al municipiului Suceava” soțului meu Ion Paranici, decedat în 19 noiembrie 2020.

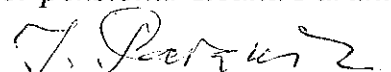
Ca urmare a discuțiilor purtate cu domnul consilier Ioan-Dan Cușnir pe această temă, vă comunic că eu, profesor Ileana Paranici, soția decedatului, cetățean al municipiului de aproape 6 decenii, sunt de acord cu această onorantă propunere.

Vă asigur de cele mai bune și alese sentimente. Îmi exprim încrederea că Suceava, municipiul în care trăim, va fi mereu comunitatea cu care ne putem mândri.

Cu deosebite mulțumiri,

10.09.2021

profesor pensionar Ileana Paranici

ION PARANICI

- Născut la 26 martie 1937, în satul Tișăuți, comuna Ipotești, județul Suceava;
- Absolvent al Școlii elementare de șapte ani din Tișăuți, promoția 1952;
- Absolvent al Liceului „Ștefan cel Mare” din Suceava, promoția 1955, și al Facultății de filologie (secția română) a Universității „Al.I.Cuza” din Iași, promoția 1961 (l-au fost profesori: Constantin Ciopraga, Gavril Istrate, Al.Dima, Th.Simensky, Șt.Cuciureanu, N.I.Popa, I.D.Lăudat, Al.Husar ș.a.);
- Debutază cu versuri în ziarul „Zori noi” din Suceava, în 1955;
- Bibliotecar-șef la Biblioteca Regională Suceava (1961 - 1962), inspector metodist la Inspectoratul Regional de Învățământ și Cultură Suceava (1962), inspector principal și, apoi, secretar C.R.C.C.S. la Comitetul Regional de Cultură și Artă Suceava (1962 - 1965), redactor I, șef de secție, apoi redactor șef-adjunct (1965 - 1972) și redactor-șef (1972 - 1989) la ziarul „Zori noi” din Suceava, redactor-șef (1989 - 1998) la ziarul „Crai nou” din Suceava;
- Publică versuri, reportaje și articole în mai multe volume și suplimente culturale apărute pe plan regional și județean („Țara de Sus”, „Trepte lirice”, „Suceava” etc.);
- Colaborează cu poezii (unele alcătuind grupaje) și eseuri la „Convorbiri literare” și „Cronica” din Iași, „Orizont” din Timișoara, „Orașul” (revistă de cultură urbană) din Cluj-Napoca, „S.L.A.S.T.”, „Contemporanul” și „Presa noastră” din București, „Bucovina literară”, „Pagini bucovinene”, „Țara Fagilor”, „Zori noi” și „Crai nou” din Suceava, „Zorile Bucovinei” din Cernăuți, „Limba Română” (revistă de știință și cultură) din Chișinău;
- Îi sunt publicate poezii în volumele: „Antologia poezilor români din Bucovina (1775 - 2002)” (Emil Satco, Editura Junimea, 2002, Iași); „Poeti din Bucovina” (Adrian Dinu Rachieru, Editura „Helicon”, Timișoara, 1996), creațiile poetice fiind prefațate de un comentariu; „Antologia poeziei bucovinene” (ediție bilingvă), (Ion Drăgușanul, Editura „Mușatinii”, 2008, Suceava); „Poezie bucovineană” (Mihai Pânzaru-PIM, Editura „Mușatinii”, 2011, Suceava); „Sol omnibus lucet” - antologie editată de Societatea Scriitorilor Bucovineni (Editura Lidana, Suceava, 2012) și în Almanahul 2004 al „Bucovinei literare” (editat de Consiliul Județean Suceava și Societatea Scriitorilor Bucovineni);
- Comentarii privitoare la activitatea și creația lui I.P.apar în volumele: „Dicționar de literatură. Bucovina” de Emil Satco, Ioan Pînzar, editat sub egida Bibliotecii Bucovinei „I.G.Sbiera”, 1993, Suceava; „Enciclopedia Bucovinei” de Emil Satco, Editura Princeps Edit Iași, 2004; „Bucovina - pagini de enciclopedie” de N.Monteoru, Editura Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, 2004, Suceava; „Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina (1862 - 2012)”, vol.II, de Mircea Irimescu, Editura Septentrion, Rădăuți, 2013;
- Împreună cu prozatorul Platon Pardău și, un număr de ani, singur, a coordonat preocupările de editare a revistei „Suceava” (supliment social-cultural-literar al ziarului local), această publicație grupând condeierii din zonă care, ulterior, au elaborat revistele „Pagini bucovinene” și „Bucovina literară”;
- Face parte din colectivul de realizatori ai publicației „Pagini bucovinene” (1982 - 1989), editată ca supliment al revistei ieșene „Convorbiri literare” și apărută în corpul acesteia;
- A semnat și cu pseudonimele: I.Pavel și I.Tisă.

CĂRȚILE PUBLICATE :

Poezie:

- „VĂ SÎNT ANOTIMP” (Editura Junimea, Iași, 1999);
- „FIECARE ZI E O PASĂRE ÎMPUȘCATĂ” (Editura Junimea, Iași, 2001);
- „CERNEALA CĂZUTĂ PE GÂNDURI” (Editura Junimea, Iași, 2007);
- „DRUM PRIN INSOMNII” (Editura Junimea, Iași, 2015);
- „MERSUL ÎNSERĂRII” (Editura Junimea, Iași, 2016).

Publicistică:

- „LUMEA DIN PREAJMĂ” (Editura „Mușatinii”, Suceava, 2007);
- „DIN CELE CĂTE AU FOST” (Editura „Mușatini”, Suceava, 2013).

*

Semnează, împreună cu istoricul Grigore Foiț, îndreptarul turistic „SUCEAVA”, apărut la Editura “Stadion”, București, 1970.

*

- Este, din martie 2001, membru al Societății Scriitorilor Bucovineni.
- Face parte din Societatea Ziaristilor Profesioniști din România.

APRECIERI CRITICE

(autorii lor - în ordine alfabetică)

Privind cărțile de poezie:

NIADI CERNICA

Trebuie spus dintru început că această carte (Vă sînt anotimp - n.n.) este, dincolo de tematica variată a poemelor, o adevărată „artă poetică”, un posibil răspuns la eterna întrebare: „La ce bun poezii în vreme de secetă?”. Poezia, la Ion Paranici, e o pătimire, o rupere a cuvântului original din propria lui ființă: „În cuvinte e amiaza nebună, / Setea-i o umbră de cântec. / Cine mă poate-aduna de pe răni / Fără să-l doară / Numele meu răstignit pe o carte?” („Cine mă poate-aduna”). Cititorul, în complicitate existențială cu autorul, trăiește durerea logosului pe care acesta și-l rupe din sine, autovidându-se, pentru a-l proiecta asupra mării tăceri a lumii.

(...) putem spune că poezia lui Ion Paranici instaurează un nou panteism sau, mai degrabă, un nou panantropism: prin cuvânt, prin puterea de a semnifica un întreg univers tăcut, lumea devine ființa cea largă a poetului. Ca în legenda Meșterului Manole, persoana individuală moare, dar renaște în ceea ce a creat, adică în întregul real revalorizat liric. Poezia sa, meditativă, de o delicată expresivitate, susține puternic acest crez de creație, de incontestabilă autenticitate. Dincolo de teme abordate, Ion Paranici este, în primul rând, un poet al poeziei, al destinului pătimitor-fericit al creatorului.

(Din „*La ce bun poezii...?*” - „Crai nou”, februarie 1999, Suceava)

Avem de a face cu un volum (Fiecare zi e o pasăre împușcată - n.n.) al tristeții virile, scoborâtă din dorurile vechi ale omului, al pleoapelor ce se apropie

pentru a împiedica, orgolios, nașterea lacrimii, într-o superbă demnitate a suferinței cu care am fost blestemați de la începuturi.

Pentru poet, bărbații sunt, asemenea copacilor, sfidând orice nomazi ai vieții, prin rădăcinile lor, și neavând alt spațiu al cuceririi decât verticalitatea (...).

Bărbăția văzută nu ca o expresie a eroticului (tema lipsind cu desăvârșire), ci a unei demnități a întrebărilor curajoase (și întotdeauna fără răspuns), a unei aristocratice încrederi în sânge, în strămoși și în trecut, în ceea ce timpul, neputând distruge, a confirmat, este valoarea supremă a acestei cărți orgolioase și discrete, de o indiscutabilă noblețe a scriiturii.

Și dacă „Fiecare zi e o pasăre împușcată” va fi văzut ca un volum al întrebărilor totale, pe care punându-le, nu te tulburi, te întemeiezi, atunci înseamnă că am pătruns mai aproape de un spirit și o viziune seniorială a lumii. Iar dacă alții vor iubi alte lumini ale cărții, le vom fi recunoscători. E un îndemn spre a citi cartea, sperând că totuși nu e adevărat că „*poeții scriu acum pentru poeți*”.

(Din „*O prezență seniorială*” - „Crai nou”, septembrie 2001, Suceava)

ILIE DAN

Cel de-al doilea volum tipărit de Ion PARANICI, cu un foarte frumos titlu (*Fiecare zi e o pasăre împușcată*), apărut, ca și cel dintâi, la Editura „Junimea” din Iași, e unul care confirmă un real talent, poemele implicând într-o caligrafie stilistică originală, grefată pe un cumul de idei și metafore, cu o amplă forță de sugestie, o „autobiografie” lirică relevantă, dar și un dialog existențial, deschis lumii interioare și celei cu care poetul meditativ și lucid-sceptic se confruntă permanent și adesea în vâlvătași sufletești nepotolite, fără a asista la o „gâlceavă” a autorului cu lumea. Dimpotrivă, poemele se succed într-o albie limpede și unduitoare, în care sufletul poetului se oglindește vălurind între baladă, pastel și dramatică mărturisire a unei arzânde *carpe diem*.

Prin urmare, e greu de spus cât e confesiune, cât e lirism bine temperat și câtă luciditate și contemplare animistă domină poemele din acest volum, care îl impun, cu siguranță, pe autor între poeții de substanță ai liricii contemporane. Chiar dacă modestia, fuga de calofilie gratuită și un sever control al autocenzurării l-au determinat să publice discret, la intervale mari de timp și după o matură chibzuință venită din bun simț și cultură temeinic asimilată! Asta nu înseamnă că elanurile și efuziunile lirice transparente lipsesc, așa cum o probează, în fiecare dintre lucrări aproape, ideatica, sintagmele poetice și prospețimea imaginilor...

Cu „gânduri ce sapă fântâni”, poetul caută și descoperă, se întreabă și se miră, se mărturisește senin sau tulburat și ne ispitește pe noi înșine, întru spovedanie de minte și de suflet. Ne întâlnim cu dorul de părinți și casa natală, extazul primăvărat al bucuriei necurmăte a vieții, regretul, cu diezi și bemoli bine temperați, pentru implacabilul *fugit irreparabile tempus!*, amintiri și „plânsul ritmat”, tăceri și convingeri, anotimpuri, drumuri, dor și singurătate, poetul autodefinindu-se ca un „paznic de ploi”. Aș îndrăzni să numesc creațiile din acest volum, amintindu-mi de Esenin și Blaga, iar ca titlu de cel al lui Zaharia Stancu, drept *poeme simple*

(Din „*Pasărea rănită a poeziei*” - „*Revista română*”, octombrie 2002, și vol. „*Popas printre oameni și cărți*”, Editura „*Vasiliana - '98*”, Iași, 2004)

MIRCEA A. DIACONU

Nu are rost să încercăm aici și acum o detaliere a contextelor de istorie literară la care poate fi raportată poezia lui Ion Paranici; faptul că aceasta ar releva, printre altele, afinitățile organice cu generația 60, în descendența căreia,

de altfel, poetul acesta, autor a două volume târzii (*Vă sînt anotimp*, Junimea, 1999; *Fiecare zi e o pasăre împuşcată*, Junimea, 2001), se situează firesc.

În fond, poezia lui Ion Paranici nu se doreşte altceva decât mărturisirea unei conştiinţe care simte apropierea umbrelor, căldura discretă a amintirii şi, peste toate, semnele unei existenţe supuse metamorfozelor lente. A substitui excesele temperamentelor vulcanice şi tumultuoase - semne ale unei civilizaţii citadine ale cărei agresiuni seamănă prezentului în genere - cu blîndeţea reveriei, ţine de natura unei ideologii tradiţionaliste, care a conservat în memorie vârsta de aur a copilăriei şi spaţiul idilic al satului. Ceea ce este însă cu adevărat caracteristic - şi important - nu ţine de prezenţa acestei ideatici, care nu devine nicicînd o ideologie, ci de implicarea emoţională. În fond, sursa acestei poezii este chiar relativa şi imperceptibila transformare a lumii, căci, iată, toposul paradisiac al altui timp hrăneşte memoria unei fiinţe care, la rîndul ei, în pragul unor înalte metamorfoze, nu se lamentează, ci doar are sentimentul împlinirii prin cîntec. (...)

(Din *„Ion Paranici sau vârstele chtonicului”* - „Crai nou”, martie 2002, Suceava)

Privită de la distanţă, poezia lui Ion Paranici pare a unui mediteranean. Prin amintire, o amintire abisală adesea, el instituie un timp al salvării (...).

Confesiune la persoana a doua - semn al unei îndurerate înstrăinări -, metaforă hrănită cu fiorul proximităţii morţii, poezia lui Ion Paranici tulbură tocmai prin claritatea emoţiei. Iată: „Pădurile-ţi cresc fără frunze/ În ochii păziţi de-ntunerice”, sau: „E o părere /Călătoria de toamnă prin lucruri/ Până-l găseşti pe Acel/ Care-ţi pune în cumpănă/ Umbra”.

Dar emoţia e cenzurată adesea de refuzul sincerităţii nude. Pudoarea sau discreţia temperează incandescenţa trăirii. Tocmai de aceea strigătul este stins, tocmai de aceea ultima opţiune este „înţelepciunea granitului”. Granit care închide în el „sălbaticie ploi de cuvinte”.

(Din *„Strigătul unui mediteranean”* - prefaţa cărţii de poezii *„Cerneala căzută pe gânduri”*, Editura „Junimea”, Iaşi, 2007)

ION DRĂGUSANUL

(...) Îi ştiu poezia limpede şi frumoasă ca o ninsoare aşezată încă din vremea în care arăta unor prieteni nişte texte surprinzătoare, scrise, cică, „de-un amic, Ion Tisă” (pseudonimul pudorii, al delicatului său suflet), şi-am admirat mereu în scrisul liric al lui Ion Paranici dezinteresul pentru mode, tehnici şocante, mondenitate literară. Domnul Paranici (...) are propriile livezi (nutrite de „omături în vene”), care, atunci „cînd dau în floare/Pomii umblă desculţi prin sufletul meu/Şi mă doare”, dar şi durerea aceasta e blîndă şi blajină, aidoma ninsorilor calme, însemnînd, în fond, sentimentul trecerii, mărturia lunecării timpului, pe care puţini o şi văd, o şi percep.

Bogat, deja, datorită cărţilor de poezie aşezate discret în bibliotecile durabile, Ion Paranici a îmbogăţit spiritualitatea românească din Bucovina cu adevărate şi tulburătoare „sărbători ale paşilor”.

(Din *„În loc de postfaţă”* - vol. *„Poezie bucovineană”*, de Mihai Pînzaru PIM -Editura „Muşatinii”, 2011, Suceava)

ANGELA FURTUNĂ

Deloc grăbit să semene „mai mult cu ceaţa”, Ion Paranici publică acum o binevenită carte (*Fiecare zi e o pasăre împuşcată* - n.n.) - unitară în limbaj, viziune şi miză - ce mărturiseşte că sensul discret al existenţei poate fi închinarea

la acel optimist „paznic de ploii”, „... răbdarea ce poate să suie/Nădejdi-le-n rumene toamne”. Ceea ce captivează la numărarea grijulie a acestor zile ce au devenit din păcate doar păsări împuşcate, este prevalența deloc supărătoare, ba chiar elegantă prin cerebralitate, a investigației ideatice existențiale, a introspecției ponderat metaforice, în dauna unei mize estetice exclusiviste. Poetul este, aici, prins în capcana iscată din „iadul hârtiei” în care, ca-ntr-o oglindă, își admiră corola din vremea „când devin copaci bărbații”, dar de unde, ca prin farmec, „Se face-ntuneric în pașii generației mele”.

(...) Pentru că psihanaliza poate așeza un colan de lauri la gâtul acestui poet, voi observa că vârsta omenirii și decrepitudinea ei l-au putut tulbura peste măsură, redimensionându-i setea de transcendent, înfiripată în acel dor de a auzi „...cum o maică suie / Toaca unei mănăstiri în ceruri”.

(Din „Paznicul ploilor” - „Bucovina literară”, august-septembrie 2001, Suceava)

Ion Paranici rămâne un contemplativ în sala de reanimare a modernității poetice, un colecționar de picături de sânge și de cerneală, conștient că și viața, la fel cum și moartea, sunt aceeași stare de febră: „*De parcă de-ajuns nu era/ Să simt că s-adună tăcerea-n/ Cerneala căzută pe gânduri*”. Trăind cu sufletul în universul riguros al muntelui și al catedralei din arbore („*Trupul cu cerul aici să se-mpace*”), poetul se închină în pădure, iscodind cu privirea pietrele în care vede cerul, privind orașul cu ochiul critic al celui fără speranță: „*În setea ce arde pagina albă/ Crede că sângele - /Strigătul disperat al țărânei de-acasă,/ Îl caută-n febra străzilor/ Rupte din nervii biciuți în ospicii*”.

(...) Discursul confesiv, alcov al unei tristeți anxioase, îl scoate din când în când la iveală pe cel deprins cu lupta: „*Că în mine dansează/ Văzduhul din vocea culorii/ Și umblă-ncruntarea/ Ce poartă cuțitul în dinți*”. Un stoic, totuși, dublat de un gladiator ce răpune rând pe rând musculatura tânără a întrebărilor și dorințelor, poetul își este sieși by-pass, căci e „*mult prea săracă /Fărăma de lut care ești/ Sub întinderea fricii de aripi*”.

(Din „Un contemplativ în sala de reanimare a modernității” - „Crai nou”, martie 2007, Suceava)

GHEORGHE LUPU

După o viață de trudă asupra cuvântului, Ion Paranici își decantează acumulările lirice în două ipostaze editoriale: Vă sînt anotimp, Editura „Junimea”, Iași, 1999, și Fiecare zi e o pasăre împuşcată, Editura „Junimea”, Iași, 2001. Ambele dovedesc o distinctă combustie spirituală, într-o scriitură modernă, cu irizări de grilă clasică. Rareori, modele și modelele în vogă îi ating structura echilibrată și înclinată spre sonorități luminoase. Astfel, echilibrul ideatic și emoțional se repercutează în cel stilistic. Chiar și, atunci când imaginile s-ar vrea insurgente, o temperatură funciar - constantă le readuce în albia nativă, fără surprize spectaculoase, dar cu meandre line și tonifiante.

Poezia lui Ion Paranici învinge „destinul clepsidrei”, desfășurându-și aripile nu ca o pasăre ucisă, ci ca una în deplinătatea zborului său interior. Absența imprevizibilului și gesticii spectaculoase asigură starea de confort spiritual, pe fondul unei acalmii interiorizate. Forța poemelor din cărțile de față izvorăște tocmai din delicatețea lor asumată aproape provocator. Poetul rămâne credincios sieși, într-o demnitate orgolioasă și stenică, sub semnul privilegiat al unității de stil și viziune.

(Din „*Grădina din cer*” - „Obiectiv - Vocea Sucevei”, noiembrie 2004, și vol. „*Incursiuni critice*”, Editura „Napoca Star”, Cluj-Napoca, 2004)

EMILIAN MARCU

O poezie caldă sentimentală, ca o reverie, într-o urbe în care te simți tot mai înstrăinat, tot mai singur, între Bacovia și Fundoianu, scrie Ion Paranici în cartea **Fiecare zi e o pasăre împușcată**. Avalanșa de trăiri se cuibărește cu temeinicie în gândurile poetice ale lui Ion Paranici, atunci când clamează: „Măcar în vara aceasta / Fiți paznicii orelor grave / Ce-mi poartă statura / În grijile mamei din cer”. (*Orele grave*, p.11)

(Din vol. „*Vitrina cărților*”, Editura PIM, Iași, 2013)

Tăcut ca umbra frunzei pe coala albă, Ion Paranici, pitulat mai mereu în dosul gândurilor, și-a adunat poemele în călimara cu **Cerneala căzută pe gânduri** încercând să locuiască „în pădurea de vorbe” unde „Gândul fricos s-a închis/Într-o aripă ruptă”.

Ion Paranici simte că „Pentru încă o noapte/ Orașul adoarme/ În trupuri păzite/ De foamea ascunsă în câini vagabonzi”, fiindcă, și pentru autor și pentru câinii vagabonzi, „Noaptea aceasta-i cimitir de iluzii”.

Fin observator al cotidianului adesea banal, autorul presimte cum „Nemuritoare-i fiecare clipă/ Din trupul dimineții” și se întrebă, aproape cu disperare, „Mâine cine va vrea să mai fie/ Umbra / Liniștii lor înțelepte?”, hălăduind „Pe străzi înnebunite de poftă viclene?”.

(Din vol. „*Vitrina cărților*”, Editura PIM, Iași, 2013)

Poezia sa, caldă, curată, sinceră și, mai ales, nesofisticată, își derulează traiectul prin această carte (*Drum prin insomnii* - n.n.), ca și prin celelalte publicate de-a lungul timpului tot la Editura Junimea.

Organizată pe patru paliere, ca o adevărată construcție lirică, pe patru stâlpi de susținere, cartea *Drum prin insomnii* a lui Ion Paranici devine pentru cititor o frumoasă lecție despre viață, despre anii care au trecut, ca un fel de recurs la memorie, despre o lume tot mai mult aplecată spre basm și spre profundă imaginație.

Din religia pomilor, Păziți-vă ziua, Ucis de întrebări și Cerul de aripi, cele patru capitole ale lumii insomniilor demonstrează că Ion Paranici și-a gândit temeinic această carte și că fiecare capitol în parte este de fapt o adevărată carte în sine cu o sumă de întrebări, de constatări și mai ales de o stare specială exprimată prin cuvinte, unealta cea mai la îndemână a unui scriitor.

Cu această carte *Drum prin insomnii* se conturează profilul unui poet adevărat, al unui truditor al cuvântului, al unui om care, departe de lumea dezlănțuită, știe să-și rememoreze lucrurile și amintirile sfinte, să-și descrie liric universul *patimilor și durerilor sale*.

(Din „*Vitrina cărților*” - „Convorbiri literare”, mai 2015, Iași)

ION NEDELEA

Emoția rămâne, pretutindeni în volum (*Drum prin insomnii* - n.n.), o stare asociată sincerității, fiecare episod liric dezvăluind frământările gândului întrebător și ale sufletului încercat de nostalgie (memorabilă este, printre altele, cea mărturisită în legătură cu „...mărul/ În care amiaza ardea...” mușcat în tandemul unei idile, simulacru de păcat original trimițându-și peste vârste senzația de ardere și flacăra), tristeți, incertitudini, nedumeriri (pentru fiecare din acestea cititorul va descoperi multe stihuri ilustrative). Este remarcabil, de asemenea, că emoția își găsește cuvintele potrivite, iar acestea se armonizează în construcții

lirice temeinice, fără fisuri, salturi și ruperi (de natura celor prin care se poate structura suspiciunea improvizației, artificiului și chiar a imposturii, cum se mai întâmplă chiar pe la autori... oficial titrați). Această cursivitate/coerență, păstrată în câmpuri metaforice și contexte oricât de subtile, îngăduie bucuria lecturii și convingerea că actul creației se desfășoară, în acest caz, sub puterea unor aptitudini reale și sub controlul onestității.

Stăpân pe cuvinte, ca un luminat boier (al minții), Ion Paranici nu le silește să se supună vrerii sale lirice, ci doar le alege cu iscusință pe cele mai vrednice pentru anume țeluri poetice, lăsându-le libertatea să-și dezvăluie energiile și adâncimile dobândite prin veacuri. De aceea și lipsesc împotririile - stridente ori răzvrătirile în contra gândului ce-și caută drum spre lume. Drept care și însoțirile fecunde semantic, zămislitoare de ziceri metaforice se produc... de bună voie și nesilite, întru folosul mesajului consistent ce se înfiripă spre a fi dăruit.

(Din „*Insomnii roditoare*” - „Crai nou”, martie 2015, Suceava)

ADRIAN DINU RACHIERU

(...) Fiecare zi e o pasăre împușcată (Junimea, 2001) confirmă acest salt. Însă cumpănit, poetul și-a vegheat, îmblânzind nopțile, „intrarea temătoare în cărți”; dar, sub apăsarea anilor, „izvoarele frunzei” au secăt și „rece-împăcare cu lutul” strecoară, printre amintiri colbuite, la „tristul ospăț al umbrelor”, teama. El cheamă cuvintele „slobode”, urcând în „marginii de cer”. Rădăcinile sale rurale poartă „febra seminței” și culorile crude. Ruptura, întreținând o nevindecată rană existențială s-a produs însă: „...nu-s decât plânsul ritmat/ Al plecării de-acasă”. O patină retro stăpânește aceste versuri care visează, cu inconștientă paradisiacă, reîntoarcerea în copilărie; dar bătrânii se răresc („împărțind” uitarea), iar orașul, „încălcit în gânduri negre”, cu „negii de fum” și gălăgioase orgolii naște doar *poeme ofticoase*.

Intrabil suflet rural, sincer - tânjitor, Ion Paranici nădăjduiește într-o reîntoarcere posibilă: „Puteți să-mi spuneți orice,/ Numai albi cireși nu-i ucideți/ Și cocorii sub frunte/ Lăsați să se-ntoarcă./ De nu, mă voi duce/ Să cresc încă o dată acasă”. (v. *Plânsul ritmat*)

(Din „*Poeți suceveni*” (I) - „Convorbiri literare”, iulie 2004, Iași)

Deși a debutat târziu (Vă sînt anotimp, Junimea, 1999) și, în timp, s-a livrat parcimonios (*Fiecare zi e o pasăre împușcată*, 2001; *Cerneala căzută pe gânduri*, 2007, ambele tot la Junimea), poetul a cules referințe bogate. Au fost remarcate, de pildă, melancolia pulsativă, confesivitatea, „tristețea virilă” (Niadi Cernica), implicarea emoțională la „vârstele chtonicului” (Mircea A. Diaconu), certificând înstrăinarea, dar asigurând temperanța reveriei, cenzurată prin pudoare și discreție, însoțind știute *ticuri șazeciste* (destănuite după ieșirea din scenă, aproape, a congenerilor). O „poezie de sentiment”, necomplexată, nota Mihail Lordache, tangentă și îndatorată „modelelor clasicității”, chiar „intens autoreferențială” (cf. Angela Furtună), construite pe suport biografic (împins însă în arhetipal).

(...) Într-o îngândurată mărturisire, poetul recunoștea că rămâne singur „în pădurea de vorbe”, adunând tăceri în „cerneala căzută pe gânduri”. Prea convins că, pentru vremea cărților, „Prea multe iluzii/Se-mpart din cutiile milei”.

(Din „*Poezie și dăscălie*” - „Convorbiri literare”, iunie 2014, Iași)

EMIL SATCO

Un volum de versuri (Vă sînt anotimp - n.n.) care vede lumina tiparului după zece ani de la zămislirea lui. „Sfiiciunea editorială”, de care vorbea criticul Adrian Dinu Rachieru în antologia „*Poeți din Bucovina*” a fost, în sfârșit, învinsă și Ion Paranici vine la „judecata” cititorilor cu acest volum de versuri, o adevărată

sfidare față de cei care i-au pus la îndoială apartenența la breasla poezilor. „Se face ziuă-n poeme/ Și iar mă vindec de-ndoieli/ Până simt că mă arde/ Lama de cuțit a adevărului”. (*Cine mă poate-aduna*). Volumul are, în loc de prefață, o poezie-metaforă „Măcar o zi” („De va fi să trăiesc / Măcar o zi în aripile Meșterului Manole,/ Mă voi ști condamnat/ Să învii păsări din resturi de zbor/ Ce-mi culeg respirația de jăratec/A sângelui dus în neliniști”). O poezie care spune mult despre rostitorul versurilor înmănunchate în trei porțiuni simbolic delimitate de titluri: *Mi-i pasăre retina, Sângele, nedumerirea aceasta, Bătaia cu flori a revederilor*. Dar cum nu vreau să fur pâinea criticilor, mă mulțumesc să citesc și să recitesc: „Mai la deal de toamna asta/ Stau cu vorbele de vorbă./ Și mai bate câte-un sunet/ Peste luciul greu al spaimei,/ Și mai urcă-n cer un clopot...” Oare unde-am mai auzit eu muzica aceasta?

(Din „*Autori bucovineni și cărțile lor*” - „Scriptum” nr.1, 1999, Suceava)

IOAN ȚICALO

Ion Paranici e poetul cu o disciplină de fier. Înveșmântat în straie metaforice, e într-o permanentă stare de veghe, fără să iasă la rampă, fiindu-i complet străină cucurigeala și împăunarea. Trăirile de mare adâncime nu au nevoie de suportul publicității, karatele poeziei autentice trecând prin vreme neatinse de zbguiala a tot felul de experimente cu pretenție de hlamidă literară.

Cred că starea poetică a lui I.Paranici din acest volum (*Drum prin insomnii* - n.n.) e așezată sub semnul dorului care i-a invadat sufletul, înflorindu-l în singurătatea dialogului cu sine însuși, gândul său se îndreaptă, în asemenea momente, către părinți, icoane vii, străfulgerând permanent tristețile mănoase ale poetului.

(...) Trecând prin alcătuirile stihuitoare ale lui I. Paranici, impresia e că poetul a devenit o clepsidră prin care curg amintirile, suport sufletesc având capacitatea de a ține în frâu răvășirea ce se vrea atotcuprinzătoare, iar echilibrarea interioară e susținută de poezie, de fiecare dată o conversie energetică stabilizatoare.

E fără dubii, I.Paranici e un sacerdot, având maximă responsabilitate față de sine și de menirea-i de a reda cuvântului demnitatea și frumusețea dintâi: *Poate de-aceea / Mă rog să nu fie / Cimitir de metafore*.

(Din „*Insomniile poetului Ion Paranici*” - „Revista română”, iulie 2015, Iași)

Fără să fie „singur printre poeți”, Ion Paranici face parte din casta plină de noblețe a celor pentru care cuvântul are cea mai înaltă funcție, aceea de (re)întemeiere a omului în relația sa existențială cu Universul, atitudine confirmată și de recentul său volum de poeme, intitulat *Mersul înserării* (Ed. Junimea, Iași, 2016).

Îngemănarea dintre idee și sentiment face ca poezia lui Ion Paranici să aibă densitate și încărcătură metaforică, în vreme ce autorul, considerându-se coborât printre semeni *din neam de cuvinte*, se află într-o oarecare suferință din pricina lipsei plăsmuirilor de imagini, care farmecă omenirea în integralitatea ei: *...atunci când scriitorii sunt puțini/ Orașu-i mai sărac/ Și întunericul/ E mult prea des (în noapte)*.

(Din „*Ion Paranici, ziditor de poezie*” - „Crai nou”, aprilie 2016, Suceava)

ADRIAN TION

Stăpânit de psalmodierea în ritmuri surdinizat-elegiace, Ion Paranici se aliniază discret tendințelor de conceptualizare din lirica actuală, rămânând de fapt un sensibil interpret al emotivității primare. El caută „făptura cuvântului grav” în versuri de o caldă muzicalitate. Ultimul său volum de versuri, al patrulea, *Drum prin insomnii* (Junimea, Iași, 2015), trasează direcția unor trăiri spontane, confesiuni sau meditații, transcrise ca temătoare incursiuni în factologia realului. De altfel, poetul pune în evidență o sensibilitate reticentă ce înregistrează temeri ascunse și tinde spre „împăcarea cu ele” prin mijlocirea actului creator.

(...) Ion Paranici cultivă un lirism despuiat de grandilocvența rostirii, apropiat de retorica reflexivității inocente, unde temele „despre natura lucrurilor” sunt filtrate subiectiv. Un prim popas face poetul în „livada lumii” încercând să pătrundă legile ei nescrise și să descifreze „religia pomilor” (titlul primului ciclu al volumului). Apar temeri și tristeți, ni se vorbește despre înrudirea cu pomii (mit străvechi), insinuare condusă cu abilitate în toată masa poemelor. Poetul e martor al metamorfozelor lumii, deplângându-și solitudinea: e o singură frunză ce vorbește cu cerul. Calitățile de peisagist rafinat nu întârzie să-și facă simțită prezența.

Întruparea în cuvânt la care ne invită Ion Paranici în volumul *Drum prin insomnii* este o deschidere spre imaginarul poetic unitar construit al unui meticolos mânăitor al condeiului.

(Din „*Imaginar unitar construit*” - „Tribuna”, iunie 2015, Cluj-Napoca)

Privind cărțile de publicistică:

CONSTANTIN BLĂNARU

Se cuvine evidențierea, însă, alături de spiritul democratic și pertinenta autorului, și a valorii literare a scrierii lui. Literat tot mai cunoscut, autorul articolelor nu vrea să șocheze prin senzațional, ci prin reliefarea realului curent, înregistrat uneori întâmplător, dar din „țesătura” zilelor, constând din fapte, atitudini și comportamente cărora le caută acribios substraturile mentale, civilizaționale, economice și legislative în perspectiva relației cauză-efect, desprinde adevărurile esențiale, semnificative și astfel conturează procesele și - drept consecințe - fenomenele caracteristice societății noastre. Nimic pur rațional și livresc, ca la unele instanțe arbitrare, totul cu febra trăirii, a dilemei intime (cu o rezultantă: pagini de proză autentică), a asumării concluziilor, cartea („Lumea din preajmă” - n.n.) putând avea titlul sau subtitlu *Lumea din mine*. Interesant este că, de la primul (din 1991) până la ultimul articol (din 2003) cuprins în secțiunea *Febre*, cititorul trece prin stări gradate, de la mirare și exprimarea discretă a opiniei la problematizare, indignare decentă și apoi la acuză vehementă, inclusiv cu nominalizări ale vinovaților de anomalii/maladiile din țară. Dar, deși poet, autorul nu poetizează, iar ca ziarist nu patetizează alarmist ca în multe gazete de azi, ci comentează lucid, ironic, apoi tot mai motivat caustic și sarcastic. Pe tot parcursul lecturii savurăm o substanțialitate și o expresivitate notabile.

(Din „O carte făclie” - „Bucovina literară” - mai - iunie 2008, Suceava)

CONSTANTIN CĂLIN

În teancul de cărți primite stă de aproape un an, răbdătoare ca și autorul ei, culegerea de articole *Din cele câte au fost* (Ed. Mușatinii, 2013), carte importantă pentru istoria culturală a orașului și județului Suceava, de Ion Paranici. Acesta este un publicist și un poet respectabil. A condus ziarul *Zori noi*, devenit, două zile, în

decembrie 1989, Suceava, apoi Crai nou. A fost și a rămas un bărbat distins, echilibrat, cu stăpânire de sine, decent, capabil de obiectivitate. Îl știu din studenție, și toate informațiile ulterioare, până la cele mai recente, confirmă caracterizările de mai sus. Ca publicist (cartea la care mă refer o dovedește) are o certă „moralitate a scrisului”.

Ce a adunat în *Din cele câte au fost?* Evocări ale unor scriitori și artiști plastici, opinii critice cu privire la lipsa grijii față de statuile orașului, însemnări de la concertele date în "Casa Cristian" din Gura Humorului, editoriale prin care sînt marcate etapele ziarului la care a lucrat.

(Din „*Din cele câte au fost*” - „ATENEU” și vol. „*Cărțile din ziar*” - II. Pagini de critică literară, Editura BABEL, Bacău, 2015)

DOINA CERNICA

ION PARANICI DESPRE „LUMEA DIN PREAJMĂ”

Mă bucur că exact la momentul unei noi ediții „Labiș” pot să semnez apariția unui volum avându-l autor pe unul din coautorii vremurilor strălucite ale celui mai vechi Concurs Național de Poezie din România. Este vorba de poetul și publicistul Ion Paranici, de data aceasta, în mâinile și bibliotecile noastre, cu o culegere de însemnări și articole, *Lumea din preajmă*, Editura Mușatinii, Suceava, 2007, selectate - cu grija și severitatea care-l caracterizează dintotdeauna în raport cu propria-i creație - din numeroasele apărute (în cele aproape trei decenii de gazetărie, „respirând aerul și febra redacției”), în „Pagini bucovinene”, „Crai nou” și „Contemporanul”. Mărturisind, noi, ca și cei mai mulți colegi de breaslă, o undă de inevitabilă emoție în fața acestei reîntâlniri, la lectură, cu un timp din care de asemenea am făcut parte, să mai notăm și eleganța prezenței editoriale în care coperte valorifică două talente plastice de primă mărime ale Sucevei, Camelia Rusu-Sadovei și Ion Carp-Fluerici.

(Din „Ion Paranici despre « Lumea din preajmă » - „Crai nou” - octombrie 2007)

ION DRĂGUȘANUL

Ion Paranici, omul ursit atavic să priceapă că „istoria se învață și se trăiește, întreținându-i lucrarea”, deși viața avea să-i arate, uneori cu mult prea multă brutalitate, „cum se trăiește starea de jenă”, într-un târg cu „mult prea puține statui”, dar cu o ignorată redevabilă aristocrație e frumosului, care pășește serafic prin paginile cărții și care divinizează aerul pe care îl respirăm.

„Supus împătimirii jurnalistice”, Ion Paranici a „pus cuvinte și idei la lucru”, le-a „făcut să se bucure sau să se încrunte, să mediteze și să pledeze pentru întruparea binelui”, într-un timp social al janiceii alienări, în care „neodihna condeiului, a cuvântului aspirând la cerneala de tipar” pare să piardă din sacralitate.

(Din „Ion Paranici: «Din cele câte au fost» , „Monitorul de Suceava”, februarie 2014, Suceava)

MIHAI IACOBESCU

(...) prin slovele recente sale scrieri, Ion Paranici a împărțit și dăruit idei, sentimente, opinii, convingeri, judecăți, a identificat și elogiât binele, a dezavuat și înfierat răul, minciuna, necinstea, ipocrizia, viciul sub orice formă s-ar fi manifestat și înfățișat ele. Astfel, în „Lumea din preajmă” autorul decelează și înfierează pe cei care se mulțumesc cu „pospaiul de cultură”, pe individul transformat într-un „patentat al învârtelilor” (p. 12) sau pe cel „cu două fețe: una pentru dânsul, alta pentru lume” (p. 37); dezavuează acel „cameleonism” al unora „practicat la scenă deschisă, fără jenă” (p. 37), „minciuna spusă cu neobrăzare” și, deopotrivă, „corupția ce bate cu insolentă la toate ușile” (p. 47); constată că nedorita și prelungita „tranziție” - acest travaliu greu de suportat prin natura lui” - ne-a adus „șomajul” care s-a lățit și-a devenit „membru cu drepturi depline” în

„societatea actuală”, acea „poftă de-a face politică”, degenerată într-o preocupare „aproape nebună”, din care s-au născut și au crescut „ciolaniada” și „hărmălaia, cupiditatea, necinstea” și „magazinele second-hand”, care, „agresive ca număr și ofertă”, „ne-au adus acasă, aproape de buzunarele noastre ofticoase, Europa de mâna a doua”, în vreme ce, „investitorii străini” sunt descurajați și alungați de sporirea „impozitelor, dobânzilor și, mai ales, de umblatul după hoții și unsul osiilor” (p. 29, 35, 85).

(Din „O conștiință vie, o carte făclie pentru «Lumea din preajmă»” - „Crai nou” - noiembrie 2007)

MARCEL MUREȘEANU

Acest profesionist al ziaristicii din Bucovina a condus ani mulți două publicații sucevene: Zori noi (înainte de 1989) și Crai nou (după acest an de hotar).

Cu mână sigură, cu talent, dar mai ales cu minte limpede și conștiință curată. Lungul răstimp din istoria contemporană a Sucevei, pe care-l acoperă cele câteva zeci de mii de apariții ale celor două cotidiane, are, așadar, o cronică fidelă, o linie de forță a celor mai importante evenimente, prin semnificațiile de moment și prin consecințele bănuite și nebănuite.

Ca nimeni altul a știut a fi unul dintre ceilalți, rămânând, ceas de ceas, el însuși!

Și totuși, Ion Paranici nu-și propune să producă seisme prin publicistica sa și nici nu are naivitatea să creadă că se va schimba ceva peste noapte - zi. El se așază însă în poziția unui martor de neclintit, care nu se vinde, nu se teme și speră că nu toate urechile sunt surde! El este și va rămâne O VOCE înconfundabilă, premonitorie uneori și crede că nimic din ceea ce a făcut n-a fost în zadar.

(Din „O voce” - prefața cărții de publicistică „Din cele câte au fost”, Editura „Junimea”, 2013, Iași)

LIVIU PAPUC

Ion Paranici este un nume foarte cunoscut mai ales în zona Sucevei, acolo unde și-a afirmat, de-a lungul timpului, talentele de gazetar, poet, om de cultură. A fost destul de discret în ceea ce privește promovarea poetică (volumele de autor și le publică de-abia după anul 2000, cel mai recent fiind *Cerneala căzută pe gânduri*, apărut la Editura „Junimea” din Iași în 2007, deși nimic nu l-ar fi împiedicat să aibă o „recoltă bogată” și înainte de 1989), fără motiv, credem noi, o dată ce declară convingător: „Locuiesc și acum în lacrima satului”, iar în altă parte: „În tăcerea bătrânilor/ S-a făcut duminică,/ Întâia rostire/ Din facerea lumii e-n ea/ Și-i îngândurarea din noaptea/ În care poezii-s puțini”. Tot în acest an de grație, Ion Paranici își strânge într-un cochec volum (*Lumea din preajmă*, Mușatinii, Suceava) articole din presă („Crai nou”, „Pagini bucovinene”, „Contemporanul”), variate ca problematică, dar mai întotdeauna grele de sensuri, probe ale unei implicări susținute în viața cetății. Într-un loc spune: „Multe din cele care înseamnă mai nimic sunt, adesea, clamate în chip jenant. Un soi de gălăgie, de infatuare îmbracă gesturi mărunte, cu viață scurtă. Autorii lor, orgolioși, nu pot accepta să fie sufocați de anonim. Deși - unii dintre ei - merită aceasta”. Un cu totul alt tip de autor-personaj este cel cunoscut de generații întregi sub apelativul „Bădia”, evocat cu deferență, uneori cu venerație, de toți cei care l-au cunoscut, anume George Sidorovici, cel cu nume de neșters în peisajul bucovinean, prezent și în amintirea lui Ion Paranici (...).

(Din George Sidorovici - „Un « magician al cuvântului » - „Lumina” - noiembrie 2007)

MARIA TOACĂ

Din florilegiul publicistic „Lumea din preajmă”, carte menționată cu premiul „Fundăției Culturale a Bucovinei”, se evidențiază câteva instantanee care denotă că Ion Paranici a fost și este cu inima aproape de dorurile românilor înstrăinați. O parabolă edificatoare, de exemplu, găsim în rândurile din „Piatra de pe inimă”, în care descrie doi trecători ce se deosebeau vădit de locuitorii Sucevei, opriți în fața Bibliotecii Județene: „Unul din ei își trimite privirile spre firma instituției menționate și - surprins, oarecum derutat - citește cu voce tare și poticneli: «Siberial...». Se oprește (cu nedisimulată ciudă) pentru a relua lectura firmei. De data aceasta vede bine și se bucură: «Sbiera». I se luase o piatră de pe inimă”. Autorul n-a încercat să afle dacă acei necunoscuți știau cine este Sbiera. Acest detaliu nu avea vreo importanță. L-a șocat doar ceea ce ține de soartă și de pătimire și s-a bucurat în tăcere împreună cu ei.

(Din „O picătură din în gândurata-i cerneală” - „Crai nou” - aprilie 2012, „Zorile Bucovinei”, Cernăuți - aprilie 2012)

IOAN ȚICALO

(...) am în față ultima carte a dumisale intitulată *Din cele câte au fost* (Ed. Mușatinii, Suceava, 2013). Cred că, dacă l-ar întreba cineva „Cine ești dumneata, domnule Paranici?”, ar răspunde simplu, fără emfază: „Sunt omul care și-a conjugat viața cu redacția ziarului „Zori noi”/”Crai nou”, rampă de lansare, datorită sensibilității și formației de filolog, către poezie și eseu.

(...) Cea mai consistentă parte a cărții o reprezintă *Timpul mărturisitor*, cu evocări, uneori fermecătoare, ale unor personalități de prim rang din cultura bucovineană. Ca un perspicace psiholog și cunoscător al oamenilor, I. Paranici surprinde adeseori câte o trăsătură într-o formulare concentrată, demnă de reținut.

(Din „Un Ion din «Ordinul» Io(a)ni(ți)lor sesebiști» - vol. „Primăverile seniorului”, Biblioteca Miorița, 2015, Câmpulung Moldovenesc)

*

Au mai scris despre creația poetică, publicistică și conduita profesională (de jurnalist) și despre cărțile de publicistică ale lui I.P.: Dumitru Teodorescu (“Crai nou”), Dumitru Brădățan (“Crai nou”), Roman Istrati “Jupânu”, L.D. Clement (“Crai nou”), Magda Axon (“Crai nou”), Tiberiu Cosovan (“Monitorul de Suceava”), Gheorghe Giurcă (“Crai nou”), Al. Toma (“Gazeta de Bucovina”), Petru Tomegea (“Obiectiv”)

Pentru creațiile sale poetice și publicistice, a fost răsplătit cu premii și diplome: Diploma de Excelență pentru contribuția adusă la stimularea creației literare sucevene, acordată în anul 2001 de către Societatea Scriitorilor Bucovineni; Premiul Fundăției Culturale a Bucovinei pe 2001 pentru poezie, pentru volumul „Fiecare zi e o pasăre împușcată”; Premiul „Sextil Pușcariu” pentru promovarea cărții bucovinene, acordat de Grupul Editorial „Mușatinii & Bucovina Viitoare”, Suceava, 1999; Premiul pentru publicistică literară acordat de Fundația Culturală a Bucovinei pentru volumul „Lumea din preajmă” (2007); Premiul și Diploma „Opera Omnia” poetului, din partea Consiliului Județean Suceava (martie 2012); „Diplomă de Excelență” pentru remarcabila contribuție la afirmarea presei bucovinene din partea Redacției ziarului „Crai nou” - Suceava (martie 2012); Diploma pentru acordarea titlului de „Cetățean de onoare al presei sucevene” din

partea „Monitorului de Suceava” (martie 2012); „Titlul de Senior al Scrisului Sucevean”, poetului și publicistului, din partea Editurii „Mușatinii” Suceava (martie 2012); Diploma de merit pentru contribuția prestigioasă la revigorarea culturală și spirituală a Bucovinei, acordată de Consiliul Județean Suceava (octombrie 2012); Premiul pentru Patrimoniul Cultural pentru volumul „Din cele câte au fost”, din partea Fundației Culturale a Bucovinei (2013); Premiul pentru Editorialistică pe anul 2013, pentru volumul „Din cele câte au fost”, din partea Societății Scriitorilor Bucovineni ; Diploma și Premiul „T.Robeanu” din partea Centrului Cultural „Bucovina”, cu ocazia sărbătorii „Ziua Scrisului Bucovinean” (noiembrie 2015).